

sao. Njega ćemo pokušati oduševiti, inspirirani da damo više od svojih mogućnosti. Klasičnom šefu pružamo koliko moramo, dok moderni šef iz nas izvlači više nego što mislimo da možemo.

Moderni je vođa od svih prihvacišni lider, katalizator sposoban ubrzati procese koje valja ubrzati (npr. uvođenje nove organizacije, tehnologije, osvajanje novih tržišta). On je „babica“ jer pomaže da se „porode“ nužni, a uvijek mukotrpni procesi promjene, bezbolno i sa što manje žrtava. Uz to je vizionar koji vidi dalje i bolje od ostalih pa ga dobrovoljno slijedimo. Zrači prijateljstvom i pozitivnom emocijom pa smo mu rado u društvu.

Pogledajmo još jednu usporedbu klasičnih i modernih vođa, koristeći metafore iz životinskog svijeta. Vođa morski pas agresivna je verzija beskrupoloznog i nasilnog pojedinca koji ruši prepreke pred sobom. Grub je i opasan, valja ga se kloniti jer je „makjavelist“, cilj mu opravdava svako sredstvo. Zato ne bira načine na koje će nešto postići. Svi su dopušteni, od gaženja ljudskih sudbina do kršenja moralnih normi. Vođa som pasivna je verzija šefa koji ne reagira na promjene okruženja već se „zakopa u pijesak“. Umjesto borbe za plijen on čeka da mu ovaj sam dopliva u usta. Vođa som povremeno uzburka vodu, nadajući se da će se u mulju bolje snaći od ostalih riba. Ta vještina posebno je razvijena kod političkih somova. Vođa svinja-lisica ne postoji u prirodi, ali itekako postoji u društvu. Pokvaren i lukav, ciljeve postiže prijevarom, igrom ispod stola, političkim manevriranjem i podmičivanjem, blačenjem protivnika, iskorištavanjem rupa u zakonu i slabosti u sustavu. Vođa delfin je inteligentna i produhovljena osoba koja odiše elegancijom, do-

Dok lider motivira i inspirira sve koji sudjeluju na realizaciji vizije, dotle se administrator bavi kontrolom i rješavanjem problema organizacije.

stojanstvom i razvijenom sklonosću prema igri. Delfin voli pobjeđivati, ali ne poniza, ne muči niti uništava konkurenta.

Timski je igrač, spreman pomoći, nadahnuti i veseliti se svemu što radi. Druželjubiv je i elegantan. Ne koristi se nečasnim niti prljavim potezima, izbjegava mutne vode i nečiste situacije.

Administrator vs. lider

Zamislite dvojicu šefova. Prvi je odgovoran, pedantan, temeljit i uvijek obavi posao, ali su svi prema njemu ravnodušni. Drugi je rođeni vođa koji nadahnjuje, inspirira i potiče, suradnici ga vole poput oca. Prvoga možemo nazvati dobrim administratorom, a drugog liderom. Razlikovanje između administratora i lidera proizlazi iz nečega što nazivamo karizmom. Uspješni politički i poslovni vođe imaju tu teško opisivu moć da očaraju, pridobiju i uvjeru, da motiviraju, pokrenu i vode. Karizmatske ličnosti predodređene su za ulogu vođa. Posjeduju prirodni autoritet i nisu poput rukovoditelja ili roditelja koji stalno moraju govoriti: Ja sam tata (šef) i zato me moraš slušati! U svakoj vojski ima puno časnika, ali malo generala. No i među generalima samo jedan je Napoleon. Karizmatska ličnost ima izraženu individualnost i prepoznatljivost, snažno je zaokupljena misijom sustava kojem je na čelu, bio to porodični obrt, veliko poduzeće ili država. Doživljavamo ga kao osobu potpuno odanu poslu kojim se bavi. Karizmatska je ličnost čvrstih nazora, stabilnih ciljeva i velike dosljednosti u borbi za njihovo ostvarenje. Očekujemo da ne odustane od svojih nakana, bez obzira na žrtve. Utjecaj karizme počiva na sposobnosti jednostavnog i atraktivnog komuni-

ranja sa sljedbenicima koje vođa zna općiniti, osvojiti i pridobiti. On ovlađa našim umom i našim srcem, doživljavamo ga kao omiljenu osobu prema kojoj gajimo jake emocije. Lideri imaju drukčiju osobnost od administratora. Dok klasični šefovi administriraju, kontroliraju, planiraju i koordiniraju, dotle lideri potiču i motiviraju, stvaraju vizije, upravljaju promjenama i nadahnjuju. Oni imaju sposobnost utjecaja na ponašanje ljudi i mijenjanje njihovog sustava vrijednosti. Administratori grade stabilne procedure (npr. ISO standard), skloni su pravilima, redu i iskustvu. Dotle lideri vole eksperimentirati, inovirati, istraživati i mijenjati. Lider se bavi pridobivanjem ljudi za svoje vizije, a administrator raspodjeljuje poslove. Zadatak vođe je stvoriti uvjerenjivu strategiju kojom će zaraziti suradnike. Posao administratora je da izabire ljudi, oblikuje zadatke, osigura resurse, dizajnira komunikacijske kanale i raspoređuje poslove na izvršitelje. Dok lider inventivno određuje strategiju i viziju, dotle administrator temeljito i pedantno planira aktivnosti kojima će ostvariti ciljeve. Dok lider motivira i inspirira sve koji sudjeluju na realizaciji vizije, dotle se administrator bavi kontrolom i rješavanjem problema organizacije. Dok lider poput vojskovo-

đe pokreće u napad cijele vojske, dotle klasični šef zapovijeda jurišom svoje čete, trudi se sprječiti vojnike da se ne sakriju u prvi jarak i brine o ranjenicima. Administratori su nalik na diplomatice ili suce čije aktivnosti proizlaze iz instinkta preživljavanja i težnje da očuvaju postojeće stanje. Dotle su lideri emocionalni borci za promjene, u stalnom sukobu s pravilima i poretkom. Ne uspiju li se nametnuti svojoj sredini, ponekad se pretvaraju u disidente. Administratori su pomirljivi i nastoje igrati na sigurno, nikoga ne izazivajući. Lideri su skloni riziku i nerijetko pokazuju agresivnost prema osobama koje se s njima ne slažu. Ono na što administrator mora tjerati, lider dobije bez traženja.

Buffonu se pripisuje izreka: Stil je čovjek. Sadržaj i forma kroz koju drugima prezentiramo svoju ličnost, nedjeljivi su. Dobar vođa ima svoj stil i razvija pristup rukovodjenju koji najbolje odgovara njegovim karakternim osobinama. Ne možemo biti ono što nismo pa to ne treba niti pokušavati. Istodobno, vjerujmo da se možemo mijenjati i učiti, napredovati i razvijati se! Idealni je šef često kombinacija nesavršenih karakteristika koje savršeno djeluju zajedno. Zato nam valja iskoristiti sve potencijale naše jedinstvene nesavršenosti.

Ciklus motivacijskih predavanja

Afterwork sa Srićom

IZAZOVI MODERNOG MANAGEMENTA

- 17.09.2013. **DELEGIRANJE**
- 17.10.2013. **LJUDSKI KAPITAL**
- 13.11.2013. **PRIORITETI**
- 05.12.2013. **PROJEKTI**

□ 18,00 do 20,00 sati, KRAŠ Auditorium, Ravnice 48, Zagreb
□ Cijena pojedinačnog predavanja je 200 kn + PDV
□ Sve informacije i prijave na www.velimirsrica.com